

BANĀ•NY MĀ•M DĀŠNĀŠ RĀ•DA

ĀĀEtrtek, 17 Ānor 2022

BanĀiny pĀ™edstavujĀ- jedno z nejjpopulĀrnĀjĀch druhĀ ovoce na svĀtĀ. MĀlokdo si vĀjak uvĀdomĀ-, jak neuvĀĀ™itelnĀ dlouhou cestu musely do naĀjich obchodĀ urazit. ZatĀmco vĀtĀjina ovoce a zeleniny se do znaĀnĀ© mĀ-ry liĀjĀ- podle toho, kde plody vyrostly, banĀiny vypadajĀ- ĀplnĀ stejnĀ, aĀ¥ uĀ¼ je koupĀ-me v EvropĀ, AustrĀlii Āi KanadĀ: 97 % svĀtovĀ© produkce totiĀ¼ tvoĀ™Ā- odrĀda Cavendish, jeĀ¼ v 50. letech nahradila jinĀ½ druh, zdecimovanĀ½ tehdy houbovĀ½mi ĀjkĀdci.

JenĀ¼e - tyhle banĀinovnĀ-ky Cavendish vĀjak ale nedokĀjĀ¼ou vytvĀjĀ™et Ā¼ivotaschopnĀi semena, a dajĀ- se tak mnoĀ vĀ½hradnĀ vegetativnĀ, napĀ™Ā-klad Ā™Ā-zkovĀjnĀ-m. Technicky vzato pĀ™edstavujĀ- vĀjehny banĀiny ze supermarketĀ genetikĀ© klony.

A jeĀtĀ nĀco: z hlediska pĀstovĀjnĀ- patĀ™Ā- banĀinovnĀ-ky mezi mimoĀ™ĀjdnĀ rizikovĀ© komodity. Jsou extrĀmnĀ nĀjchylnĀ© k chorobĀjm, plĀ-snĀ-m Āi houbĀjm, a vyĀadujĀ- tedy velkĀ© a ĀastĀ© chemickĀ© oĀjetĀ™ovĀjnĀ-. NepoĀĀ-tĀjme-li bavlnu, absorbujĀ- suverĀnnĀ nejvĀ-c pesticidĀ: Dle odhadĀ se jich na jedinĀ½ hektar plantĀjĀ¼e pouĀ¼ije roĀnĀ aĀ¼ 30 kilogramĀ, zatĀmco u prĀmĀrnĀho obilnĀho pole jde o necelĀj tĀ™i kila. PĀ™Ā-pravky se ve velkĀm rozpraĀujĀ- z vrtulnĀ-kĀ, ale na rostliny dopadne jen kolem 15 %. Zbytek zasĀjhne okolĀ-. PĀ™Ā-mo dĀs...

TrvĀj devĀt mĀsĀ-cĀ, neĀ¼ banĀinovnĀ-k doroste z malĀ© sazenice v dospĀlou bylinu schopnou plodit. NĀslednĀ pĀ™ichĀjzĀ- Āas sbĀraĀ: ZelenĀ© trsy vĀjĀ¼Ā-cĀ- aĀ¼ 80 kilogramĀ odĀ™Ā¼ou a nevzhlednĀ© kusy vyĀ™adĀ-. Zbytek, jenĀ¼ pĀ™Ā-snĀ½m sĀ-tem projde, se v igelitu umĀ-stĀ- do krabic a vydĀj se na dlouhou cestu. Po vyloďĀnĀ- a dalĀjĀ-m transportu do cĀ-lovĀ½ch stĀjtĀ se banĀiny umisĀujĀ- do speciĀlnĀ-ch hal, kde se do vzduchu rozpraĀjuje etylen a nastartuje v zelenĀ½ch plodech proces Ā¼loutnutĀ- a slĀjdnutĀ-. Mezi skliznĀ- a nĀjkupem tak v prĀmĀru uplynou 3Ā€4 tĀ½dny. PrĀmĀrnĀ½ obyvatel planety jich snĀ- kaĀ¼dĀ½ rok 11,6 kilogramu, coĀ¼ odpovĀ-dĀj pĀ™jblĀ¼nĀ sto kusĀ-m. Ale vypĀstovanĀ½ch 155 milionĀ tun se ve skuteĀnosti nesnĀ-: Podle nedĀjvnĀ© ĀjvĀ©dskĀ© studie totiĀ¼ prĀjvĀ banĀiny tvoĀ™Ā- polovinu vĀjeho jĀ-dla, kterĀ© se vyhodĀ-, aĀkoliv je stĀjle pouĀ¼itelnĀ© Ā€ a dĀ-vod tkvĀ-zpravidla jen v tom, Ā¼e plody zhnĀdnouĀ€!

NeuvĀĀ™itelnĀ© je, Ā¼e napĀ™. u nĀjs zaplatĀ-m za kilogram banĀjnĀ 20 korun, zatĀmco ĀĀzobyĀejnĀjĀĀ€ jablka mne vyjdou o hodnĀ, hodnĀ drĀjĀ¼. NavĀ-c ta jablka ani vĀtĀjinou nejsou naĀje, ĀeskĀj. NejĀastĀjji to jsou jablĀ-Āka ze Ā panĀl'ska pak NĀmecka, Polska a Belgie. To se pak nemĀĀ¼u divit, Ā¼e stojĀ- kilo kolem sedmdesĀjti korun...

a
tak dlabu banĀjny a pomeranĀe Ā€ za dvacku kilo

zhÃ½Ä•kanÃj
D@niela